

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в секция „Патология“ на Институт по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ) към Българска академия на науките (БАН)

Кандидат: гл. ас. д-р Росица Светолик Милчева

Изготвил становището: проф. д-р Румяна Силвиева Миронова, ИМБ-БАН

Със заповед № РД-15-62/26.05.2032 г. на Директора на ИЕМПАМ към БАН съм назначена за член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по специалност „Имунология“ в секция „Патология“ на ИЕМПАМ. За участие в обявения конкурс е подал документи един единствен кандидат – гл. ас. д-р Росица Светолик Милчева. Кандидатката е представила всички документи, които се изискват от ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и съответния правилник на ИЕМПАМ в т. ч. удостоверение за трудов стаж по специалността с продължителност 20 години, което я прави легитимна за участие в конкурса. Приложената документация е пълна, подробна и изключително прилежно оформена.

Д-р Росица Милчева завършва висшето си образование през 2002 г. в БФ на СУ „Св. Климент Охридски“ като магистър по Молекулярна биология със специализация „Клинична химия“. В периода след дипломирането си заема последователно следните длъжности в ИЕМПАМ-БАН - специалист, научен сътрудник, асистент и гл. асистент от 2014 г. до момента. ОНС „Доктор“ придобива през 2011 г. в МУ на Университет Коменски в Братислава със специалност „Патология и съдебна медицина“. В периода от 2005 г. до 2008 г. е провела общо 15 месеца специализация в катедрата по Патология на същия университет, където след защитата на доктората работи като постдокторант. Провеждала е още краткосрочни специализации в Центъра за Гликобиология към Имперския колеж в Лондон, в Института за Биологични, Селскостопански и Науки за Околната среда към Уелски Университет в Абъристуит и в Института по Молекулярни Бионауки към Университета Карл Франценз в Грац (Австрия). Получавала е редица награди и грамоти за представянето си на научни мероприятия, наградата „академик Иван Василев“ за най-добра публикация на млад учен в областта на паразитологията и грамота за ръководител на проект със значително финансиране в ИЕМПАМ. Тези кратки автобиографични данни свидетелстват за едно динамично, целенасочено и успешно кариерно развитие на д-р Милчева с областта на патологията, паразитологията и имунологията, което е в пълно съответствие със специалността на обявения конкурс.

Д-р Милчева участва в настоящия конкурс с общо 19 публикации в международни научни издания с общ JCR-IF 25.442, изчислен от мен на база годината на публикуване. Прави впечатление, че статиите с най-висок IF са от последните години. Статията с най-висок импакт-фактор (8.457) е публикувана в престижното списание *Materials Science and Engineering: C* през 2021 г. Публикациите се разделят по квартали, както следва: Q1- 4 бр.; Q2 – 3 бр.; Q3 – 10 бр. и Q4 – 2 бр. Петнадесет от публикациите се реферират във Web of Science и Scopus, а 4 – само в Scopus. В повече от половината статии (10/19) д-р Милчева е първи автор, което свидетелства за активното ѝ участие в провежданите научни изследвания. Научните ѝ трудове са **цитирани 32 пъти** в публикации, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus). Участвала е в общо 10 международни научни форума като е била докладчик на един от тях, съавтор на 2 доклада и 10 постера (в 6 от които е първи автор). Има още 13 участия в национални (в т. ч. чуждестранни) научни срещи предимно с доклади, в които е първи автор. Всичко това свидетелства за активна научноизследователска дейност на д-р Милчева, намерила адекватен отзвук сред международната научна общност.

Основните приноси на д-р Милчева с фундаментален и приложен характер се отнасят до имунологичните, морфологични, генетични, биохимични и функционални изменения, които настъпват в поддържащата клетка (nurse cell), която се образува при инвазия на паразитния

нематод *Trichinella spiralis* в мускулни влакна от напречно-набраздената мускулатура. В обобщен вид тези приноси се свеждат до следното: а) охарактеризирани са настъпили изменения в гликозилирането на род *Trichinella* по време на различни стадии от развитието на нематодите; б) изяснени са механизмите на апоптоза като средство за адаптация на *Trichinella* в „гостоприемната“ напречно-набраздената мускулна тъкан по време на чревната фаза на заразяване с *Trichinella*; в) намерено е, че серумните нива на сиалова киселина могат да се използват като маркер за заразяване с *T. spiralis* като в тази връзка е установено още, че в засегнатия участък от мускулната клетка са повишени биосинтезата на α -2,3- и α -2,6-сиалилирани гликопротеини и експресията на дистрофин; г) установени са още повишени нива на два ядрени белтъка (PARP-1 и PCNA) в процеса на превръщане на заразената напречно-набраздена мускулна клетка в поддържаща клетка на *T. spiralis*. Публикуването на всички тези резултати в рецензирани издания, реферирани в световноизвестни бази данни, е доказателство за тяхното международно признание.

В следващата таблица е представено съответствието на показателите от А до Д на д-р Милчева с минималните национални изисквания, съгласно Приложение 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (коригирани за БАН по показатели Г и Д):

Група показатели	Минимален брой точки	Точки на кандидата
А	50	50
В	100	100
Г	200 (220 за БАН)	220*
Д	50 (60 за БАН)	64
Общо	430	434

*По показател Г моите данни се различават от тези в документацията на кандидатката, тъй като тя не е обърнала внимание, че за публикации само със SJR (без JCR-IF) се начисляват по 10 т. независимо от кварталите. След нанесената от мен корекция се вижда, че д-р Милчева покрива изцяло минималните национални изисквания, в т. ч. завишените критерии на БАН, за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Макар че активи по показател Е от горната таблица не се изискват за „Доцент“, ще отбележа само, че д-р Милчева има значителна проектна дейност. Та е била ръководител/участник в седем научноизследователски проекта - ръководител на 2 проекта и участник в 1, финансирани от ФНИ; участник в 3 проекта, финансирани други източници; в момента е ръководител на проект по ЕБР със Словашката академия на науките. Натрупаният богат опит в реализирането на научноизследователски проекти е една добра предпоставка за успешното реализиране на кандидатката на новата академична длъжност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

От направения анализ на подадените от д-р Милчева документи се вижда, че тя притежава изискваните компетенции в областта на патологията и имунологията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по настоящия конкурс. Нейните наукометрични показатели изцяло покриват изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилниците на БАН и ИЕМПАМ-БАН за заемане на тази длъжност. Научните трудове на кандидатката съдържат оригинални приноси със значителен научен и приложен характер. Тези изследвания са публикувани в реномирани международни издания и са цитирани многократно. Д-р Милчева притежава още добри умения да осигурява финансово своите научни изследвания и многократно е награждавана за своята научна и проектна дейност. Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка на кандидатурата на гл. ас. д-р Росица Светолик Милчева и да препоръчам на НС на ИЕМПАМ-БАН нейния избор на академичната длъжност „Доцент“.

28 август, 2023 г.

проф. Р. Миронова